

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Luiza Gafton, Mariana Pitic

examinând recursul declarat de către reprezentantul lui Ruslan Vizitiu, avocatul, Vladislav Teleba,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu răspundere limitată împotriva lui Ruslan Vizitiu cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și a fost restituit apelul declarat de către Ruslan Vizitiu, ca fiind depus în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La data de 30 iunie 2011, SRL „Microinvest” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Vizitiu cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data 05 septembrie 2008, a încheiat cu pârâtul un contract de împrumut cu dobândă, acordând lui Ruslan Vizitiu un împrumut în sumă de 100 000 lei, cu termen de rambursare până la data de 20 octombrie 2011, dobânda anuală de 24,46 %.

Menționează că după expirarea termenului de rambursare fixat în grafic, Ruslan Vizitiu nu și-a onorat obligațiile asumate în contract, despre ce a fost înștiințat, dar reclamanta nu a primit nici un răspuns.

Solicită încasarea din contul lui Ruslan Vizitiu în beneficiul SRL „Microinvest” suma de 71453,04 lei, cu titlu de datorie conform contractului de împrumut cu dobânda și penalitatea stabilită.

Prin hotărârea Judecătoriei Glodeni din 18 noiembrie 2011 a fost admisă integral acțiunea și dispusă încasarea din contul lui Ruslan Vizitiu în beneficiul SRL „Microinvest” a sumei de 71453,04 lei, cu titlu de datorie, a sumei 1189,53 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 72642,57 lei.

La data de 31 iulie 2017, Ruslan Vizitiu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declararea a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În susținerea cererii de repunere în termen, apelantul a invocat că a făcut cunoștință cu hotărârea primei instanțe abia la data de 18 iulie 2017.

Susține Ruslan Vizitiu că la emiterea hotărârii primei instanțe nu a fost prezent și nu a cunoscut de existența unei asemenea cereri de chemare în judecată, deoarece în perioada 21 decembrie 2011 – 12 mai 2016, și-a ispășit pedeapsa privativă de libertate în Penitenciarul nr.13, fiind în imposibilitate de a depune apelul în termen și a prezenta probe.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de către Ruslan Vizitiu, ca fiind depus în afara termenului legal.

La data de 29 septembrie 2017, reprezentantul lui Ruslan Vizitiu, avocatul Vladislav Teleba a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate și pronunțarea unei noi decizii prin care cererea de apel să fie considerată depusă în termen cu restituirea pricinii spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate a aplicat eronat normele de drept procedural, nu a examinat pe deplin toate probele prezentate în instanța de fond, restituind neîntemeiat cererea de apel, încălcându-i astfel dreptul la un proces echitabil.

Susține ca fiind eronată argumentarea instanței de apel precum că Ruslan Vizitiu neîntemeiat a omis termenul de declarare a apelului, concluzionând că la materialele dosarului există confirmarea recepționării de către el la data de 06 februarie 2012 a hotărârii primei instanțe, deoarece aceasta contravine circumstanțelor cauzei.

La fel susține ca fiind eronată concluzia instanței de apel precum că avizul poștal cu înștiințarea pentru ședința de judecată a fost semnată și recepționată de către părinții mei, deoarece aceasta este o presupunere a instanței, acest fapt nefiind probat, or, părinții mei la acel moment nu se aflau în țară.

Indică recurentul că nu a cunoscut de existența litigiului în cauză, deoarece în perioada 21 decembrie 2011 -12 mai 2016, și-a ispășit pedeapsa privativă de libertate în penitenciarul nr. 13, iar de existența hotărârii primei instanțe a aflat la data de 18 iulie 2017, în urma somației de executare a executorului judecătoresc, tot atunci depunând și cerere de apel.

Consideră concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului ca fiind arbitrară și neîntemeiată.

În conformitate cu art.425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de comunicarea încheierii.

Materialele dosarului atestă că, copia încheierii Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017 a fost expediată în adresa părților la data de 25 septembrie 2017, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire (f.d.99), însă la materialele dosarului lipsesc date când a fost recepționată de către recurent. În circumstanțele relevate recursul declarat de către Ruslan Vizitiu se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La data de 11 octombrie 2017, în adresa intimatei SRL „Microinvest” a fost expediată spre cunoștință copia recursului declarat de către Ruslan Vizitiu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimata nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și

a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea instanței de apel.

Potrivit art. 9 al. (1) Cod de procedură civilă, instanței judecătorești îi revine un rol diriguitor în organizarea și desfășurarea procesului, ale cărui limite și al cărui conținut sunt stabilite de prezentul cod și de alte legi.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 30 iunie 2011, SRL „Microinvest” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ruslan Vizitiu cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Glodeni din 18 noiembrie 2011 a fost admisă integral acțiunea și dispusă încasarea din contul lui Ruslan Vizitiu în beneficiul SRL „Microinvest” a sumei de 71453,04 lei, cu titlu de datorie, a sumei 1189,53 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în total suma de 72642,57 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 31 iulie 2017, Ruslan Vizitiu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând repunerea în termenul de declararea a apelului, scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Urmare, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 14 septembrie 2017 a fost respinsă cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului și restituită cererea de apel depusă de către Ruslan Vizitiu, ca fiind depus în afara termenului legal, întemeindu-și concluziile pe dispozițiile art. 369 alin.(1) lit. b) Cod de procedură civilă, care statuează că instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel cu privire la depunerea apelului de către Ruslan Vizitiu în afara termenului legal și refuzul repunerii în termen a apelului sunt justificate.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, în redacția Legii nr.244-XVI din 21 iulie 2006 (în vigoare la data depunerii cererii de chemare în judecată), termenul de declarare a apelului este de 20 de zile de la data comunicării hotărârii motivate, dacă legea organică nu dispune altfel, chiar dacă apelul a fost depus anterior.

Astfel, în corespundere cu norma de drept citată și cu art. 362 alin.(1) Codul de procedură civilă, în redacția Legii nr.244-XVI din 21 iulie 2006, împotriva hotărârii pronunțate la data de 18 noiembrie 2011 se va declara apel conform normelor procesuale la data pronunțării, adică în termen de 20 zile de la data comunicării hotărârii motivate.

Așadar, termenul declarării apelului începe a curge în ziua imediat următoare, după ce s-a comunicat hotărârea motivată.

Concomitent, art. 110 al Cod de procedură civilă, statuează că termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Articolul 116 alin. (1) Cod de procedură civilă stipulează că, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură.

Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie depuse documentele respective etc). Pârâtul, deși nu a fost prezent în ședința de judecată, a recepționat copia hotărârii la data de 06 februarie 2012 (f.d. 49), dar a îndeplinit actul de procedură, adică a depus apel, peste cinci ani.

Astfel, potrivit art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie cererea de apel dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Argumentul avocatului Vladislav Teleba în interesele lui Ruslan Vizitiu precum că ultimul nu a fost citat legal despre data, ora și locul ședinței de judecată, nu a primit copia hotărârii, nu poate fi reținut de Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, deoarece conform buletinului de identitate pe numele lui Ruslan Vizitiu, anexat la materialele dosarului viza de reședință este în s. Hîjdieni, r-nul Glodeni. Un alt act, care ar confirma domiciliul recurentului la materialele dosarului lipsește. Totodată Ruslan Vizitiu, încheind la 05 septembrie 2008 contractul de împrumut cu SRL „Microinvest”, a indicat adresa de domiciliu s. Hîjdieni, r-nul Glodeni și pe perioada contractului nu a informat compania despre schimbarea domiciliului, știind că nu și-a onorat obligațiile de rambursare a datoriei.

La caz, instanța de recurs constată, că odată cu depunerea cererii de apel Ruslan Vizitiu a solicitat repunerea în termen, însă la materialele dosarului nu sunt careva probe, ce ar dovedi imposibilitatea acestuia de îndeplinire a actului de procedură în termen.

Exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

Conform jurisprudenței CEDO participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Instanța de recurs a constatat că, recurentul nu putea să recepționeze hotărârea primei instanțe personal aflându-se în perioada 21 decembrie 2011-12 mai 2016 în detenție privativă de libertate, dar nu poate reține nici argumentul reprezentatului recurentului precum că avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.49) nu este semnat de părinții acestuia, motivând că ultimii nu puteau să recepționeze scrisoarea, deoarece nu se aflau în țară la acel moment, fiind pur declarativ, or la materialele dosarului nu se găsesc acte care ar confirma cele menționate, iar în avizul de recepție este indicată adresa menționată de recurent.

Colegiul a constatat, că prima instanță a expediat copia hotărârii la domiciliul pârâtului, aceasta fiind recepționată cu restituirea avizului de recepție.

Potrivit art. 105 alin. (6) Cod de procedură civilă dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu, persoana împuternicită să înmâneze citația sau înștiințarea o va înmâna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul. Astfel, recurentul nu a demonstrat că a fost în imposibilitate să cunoască informația despre hotărârea adoptată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar a menționa și faptul că recurentul, cunoscând despre obligațiile sale financiare față de SRL „Microinvest”, nu a luat măsurile necesare după cum sugerează jurisprudența CEDO, de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, în speță contestarea la timp a actului de dispoziție a instanței de apel.

În această ordine de idei, este cert că depunând cererea de apel la 31 iulie 2017 împotriva hotărârii instanței de fond, pronunțate la 18 noiembrie 2011, adică în afara termenului legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Potrivit art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Buna-credință prezumă, că partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligentă și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de reprezentantul lui Ruslan Vizitiu, avocatul, Vladislav Teleba.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Întreprinderii Mixte Organizația de Microfinanțare „Microinvest” Societate cu răspundere limitată împotriva lui Ruslan Vizitiu cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Luiza Gafton

Mariana Pitic